

AKTA

UDAL OSOKO EZOHIKO BATZARRA

Udal-Osoko ezohiko batzarra bildu da:

Eguna: 2023/01/13

Ordua: 8:30ak

Tokia: Udaletxeko Areto Nagusian

Bertaratuak:

Alkatea: Jexux Leonet Elizegi

Zinegotziak:

EHBildu

Eneritz Arbelaitz Sarasti
Agustin Lekuona Irastorza
Olaia Lasa Olaziregi
Miren Yosune Cousillas Aramendi
Olga Maria Aranzazu Leibar Mendarte
Enekoitz Marcos Azpiroz

EAJ-PNV

Iñaki Arbelaitz Michelena
Janire Michelena Lecuona

Idazkaria:

Oihane Mallagaray Revilla

Ezin etorria adierazi dute:

Jon del Olmo Larrañaga
Josu Delgado Rozas
Haizea Saez de Eguilaz Perez
Goratz Gezala Etxeberria
Miren Arrosa Lizaso Azpiroz
Rafael Bergareche Urdampilleta
Maitane Larruskain Aguirre
Yon Goikoetxea Labaka

Aztergaiak/Laburpena:

1. Oiartzungo udalerrian hiri-garbiketako eta etxeko hondakinen bilketa eta garraioko zerbitzuen kontratuan oreka ekonomikoa berraztertzeko FCC Medio Ambiente, S.A. enpresak egindako eskaera ezestea erabaki zen.
2. Oiartzungo zerbitzu-anitzeko Landetxe Udal eraikineko taberna-jatetxea zerbitzu-emakida bidez kudeatzeko kontratazio espedientea onartu zen eta esleipenerako biderapenei hasiera eman zitzaien.

Esan-eginak eta erabakiak

I

OIARTZUNGO UDALERRIAN HIRI-GARBIKETAKO ETA ETXEKO HONDAKINEN BILKETA ETA GARRAIOKO ZERBITZUEN KONTRATUAN OREKA EKONOMIKOA BERRAZTERTZEKO ESKAERA EZ ONARTZEA.

2020ko maiatzaren 27an Oiarzungo Udaleko Osoko Bilkurak Oiarzungo udalerrian hiri-garbiaketako eta etxeke hondakinen bilketa eta garraioko zerbitzuen kontratua FCC MEDIO AMBIENTE, S.A. enpresari esleitzeko erabakia hartu zuen.

2022ko urriaren 6ko idatziaren bitartez, enpresa esleipendunak kontratuaren oreka ekonomikoa berrezartzea eskatu du.

Halaber, Kontratazio Saileko teknikariak gaiari buruz egindako txostenak honela dio, besteak beste:

“FCC MEDIO AMBIENTE, S.A. emakidadunak formalizatutako zerbitzu-kontratuaren berrorka ekonomikoa eskatu du, batez ere uste duelako gasolio eta pertsonal gastuen kostuen neurrigabeko igoeraren ondorioz aurreikusi ezin zen arrisku bat gertatu dela, kontratuaren berrorka ekonomikoa justifikatuko lukeena.

Sektore Publikoko Kontratuen Legea (SPKL) onartu zenetik, zerbitzu-kontratuaren eta zerbitzu-emakidako kontratuaren arteko desberdintasun nagusia ez da garatu beharreko prestazio mota, baizik eta erakunde esleipendunari helarazten zaion eragiketa-arriskua. Aipatu Legearen 15.2 artikulua ezartzen duenez, *“Zerbitzuak ustiatzeko eskubideak berekin ekarriko du emakidadunari eragiketa-arriskua transferitzea, aurreko artikuluaaren laugarren apartatuan adierazitako baldintzetan”*.

Hori horrela delako, SPKLk zerbitzu-emakiden kasuan oreka ekonomikoa berrezartzeko aukera aurreikusi du. Ez ordea, zerbitzu-kontratuen kasuan, ez eta gainerako beste kontratuentzako. Beraz, ez dago legezko instrumenturik zerbitzu-kontratu bat berrorkatzeko, ulertu behar baita bere egikaritzean gertatzen diren merkatuaren gora-beherak kontratistak jasan behar duen arrisku eta menturaren printzipioaren barne sartu behar direla.

Gainera, estatuko Gobernuak, horren jabe izanik, martxoaren 1eko 3/2022 Errege Lege Dekretua onartu zuen, salgaien errepideko garraioaren iraunkortasuna eta kate logistikoaren funtzionamendua hobetzeko neurri buruzkoa, eta 2020/1057 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiten duena, 2020ko uztailaren 15ekoa, 96/71/EE Zuzentarauari eta errepide bidezko garraioaren sektorean gidariak lekualdatzeko 2014/67/EB Zuzentarauari buruzko arau espezifikoak finkatzen dituena, eta obra-kontratu publikoetan prezioak berrikusteko salbuespenezko neurri buruzkoa. Errege dekretu honek, salbuespen gisa, obra kontratuetan oreka ekonomikoa berrezartzeko aukera aurreikusi zuen, baina ez zuen halakorik egin hornidura eta zerbitzu kontratuentzat. Legegileak, erabaki kontziente bat hartu du, beraz, zerbitzu eta hornidura kontratuetan oreka ekonomikoa berrezartzeko aukera ez egoten jarraitzeko.

Hala ere, egia da jurisprudentzia gai honi buruz asko aritu dela, eta horren azterketa bat egingo da ondorioztatzeko legeak ez ahalbidetu arren, bidezkoa den ulertzea adierazitako gasolio eta lan kostuen igoerak **kontratistak jasan beharreko arrisku eta menturaren printzipioaren barruan sartu behar diren**.

SPKLren 189. artikulua honako hau ezartzen du: *“Kontratuak beren klausulen arabera bete beharko dira, legerian administrazio publikoen alde ezarritako prerrogatiben kalterik gabe”*.

SPKLren 197. artikulua, bere aldetik, arrisku eta menturaren printzipioa finkatzen du kontratuak egikaritzean, eta honako hau aurreikusten du: “Kontratatik arrisku eta menturara jardun beharko du kontratua egikaritzean”.

Arrisku eta menturaren printzipioari buruz, Auzitegi Gorenak 2009ko urriaren 27ko epaian, askotan errepikatutako doktrina zehaztuz, dio: *“el riesgo y ventura del contratista ofrecen en el lenguaje jurídico y gramatical la configuración de la expresión riesgo como contingencia o proximidad de un daño y ventura como palabra que expresa que una cosa se expone a la contingencia de que suceda un mal o un bien, de todo lo cual se infiere que es principio general en la contratación administrativa, que el contratista, al contratar con la Administración, asume el riesgo derivado de las contingencias que se definen en la Ley de Contratos del Estado y se basan en la consideración de que la obligación del contratista es una obligación de resultados, contrapuesta a la configuración de la obligación de actividad o medial. Ello implica que **si por circunstancias sobrevenidas se incrementan los beneficios del contratista derivados del contrato de obra sobre aquellos inicialmente calculados la Administración no podrá reducir el precio mientras que si las circunstancias sobrevenidas disminuyen el beneficio calculado o incluso producen pérdidas serán de cuenta del contratista sin que éste pueda exigir un incremento del precio o una indemnización. (...)**”*

Beraz, behin kontratuaren prezioa ezarrita, eta kontratistaren arrisku eta menturaren printzipioaren arabera, prezioa ez da aldatuko, hargatik eragotzi gabe prezioak berrikustea, SPKLren 103. artikuluan ezarritakoaren arabera. Kasu honetan ez dira prezioak berrikusteko baldintza horiek ematen.

Kontratuaren prezioak berrikusteaz gain, badira kontratistaren arrisku eta menturaren printzipioa salbuets dezaketen beste mekanismo batzuk.

Auzitegi Gorenak, 2015eko urriaren 28ko epaian, honako hauek aipatzen ditu: administrazio-kontratuen klausulen eraginkortasun loteslea eta aldaezintasuna, arrisku eta menturaren printzipioaren irismena, eta zer kasutan aitortzen duen gure ordenamenduak kontratatik eskubidea duela Administrazioari kontratuaren berrorka ekonomikoa eskatzeko, eta, alderdi horiei dagokienez, honako kontsiderazio hauek ezartzen ditu:

*“La primera es que el principio de la **eficacia vinculante del contrato y de la invariabilidad** de sus cláusulas **es la norma general** que rige en nuestro ordenamiento jurídico tanto para la contratación privada como para la contratación administrativa [...]. La segunda es que **la contratación administrativa se caracteriza también por llevar inherente un elemento de aleatoriedad de los resultados económicos del contrato**, al estar expresamente proclamado por la ley el principio de riesgo y ventura del contratista. Un elemento de aleatoriedad que significa que **la frustración de las expectativas económicas que el contratista tuvo en consideración para consentir el contrato no le libera de cumplir lo estrictamente pactado** ni, consiguientemente, le faculta para apartarse del vínculo contractual o para reclamar su modificación.*

*La tercera es que en nuestro ordenamiento jurídico ha sido tradicional establecer unas **tasadas excepciones a esa aleatoriedad de los contratos administrativos, consistentes en reequilibrar la ecuación financiera del contrato únicamente cuando se ha producido una ruptura de la misma por causas imputables a la Administración ("ius variandi" o "factum principis"), o por hechos que se consideran "extra muros" del normal "alea" del contrato por ser reconducibles a los conceptos de fuerza mayor o riesgo imprevisible. Lo cual significa que no toda alteración del equilibrio de las prestaciones del contrato da derecho al contratista a reclamar medidas dirigidas a restablecer la inicial ecuación financiera del vínculo, sino únicamente aquellas que sean reconducibles a esos tasados supuestos de "ius variandi", "factum principis", y fuerza mayor o riesgo imprevisible.**”*

Estatuko Abokatutza Orokorrek ere aipatzen ditu kasu horiek 2019ko otsailaren 1eko txostenean:

“La mayor onerosidad sobrevenida de una relación contractual puede resultar de tres supuestos diferentes: 1) modificación del objeto del contrato en virtud del ejercicio de la potestad o prerrogativa que la legislación sobre contratación pública atribuye a estos efectos a la Administración contratante; 2) adopción de disposiciones o medidas de intervención u ordenación económica cuyos efectos inciden o pueden incidir en la relación contractual; 3) hechos o acontecimientos, imprevistos o imprevisibles al tiempo de la celebración del contrato, y que resultan completamente ajenos a la Administración contratante. (...)”

Bestalde, Estatuko Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordeak (aurrerantzean, EKPAB) honako hau dio 38/2020 Txostenean: *“A este respecto cabe recordar que, como ya señalamos, las excepciones al principio de riesgo y ventura que pueden justificar un reequilibrio económico del contrato en nuestro derecho quedan limitadas a la modificación del contrato (ius variandi), al dictado de disposiciones o actos de la Administración que se impongan con carácter obligatorio al contratista (factum principis), o a hechos que exceden del normal "alea" del contrato por ser reconducibles a los conceptos de fuerza mayor o riesgo imprevisible.”*

Beraz, eta oro har, azterketa sakon horren ondorioz, kontratista kontratuaren arabera hitzartutakoaren mende dago, eta kontratua bete behar du, klausuletan ezarritakoaren arabera; arrisku eta menturaren printzipioa ere bete behar du, eta kontratua gauzatzearen ondoriozko kontingentziak jasan behar ditu. Hala ere, printzipio hori salbuetsi egin daiteke, azaldu den bezala, hainbat mekanismoren arabera: prezioen berrikuspena, “*ius variandi*”, “*Factum principis*”, ezinbesteko kasua eta aurreikusiezinezko arriskua.

Agerikoa denez ez gaudela lehenengo lau kasuetako batean ere, izan ere, (i) ezin dira prezioak berrikusi (ez dira ematen horretarako legez aurreikusitako kausak); (ii) ez da bidezkoa kontratua aldatzea (*ius variandi*), izan ere, EKPABren arabera, legezko kontratu-aldaketak kontratuaren objektuaren aldaketari dagozkionak dira, hau da, prestazioari buruzkoak, eta ez prezioari buruzkoak; (iii) ez da eman Administrazioaren xedapenik edo egintzarik kontratistari nahitaez ezarri zaionik (*factum principis*), eta (iv) ez dago 239. artikuluan zehaztutako kausarik ezinbesteko kasutzat jotzeko – aurreikusiezinezko arriskua geratuko litzateke.

Hala, egitate, gertaera edo inguruabar bat aurreikusita bazegoen edo aurreikusteko modukoa bazen kontratistak Administrazioarekin kontratatu zuenean, ulertu behar da arriskua bere gain hartu zuela, eta kontratua bete behar zuela, azkenean arriskua gerta zitekeen arren. Kontingentziaren aurreikusgarritasunari eta arrisku eta menturaren printzipioan sartzeari dagokionez, Auzitegi Gorenak honako hau ezarri zuen 1988ko maiatzaren 6ko epaian, eskatzailearen antzekoa den eskaera bati erantzunez: “(...) la subida del índice de precios y salarios, determinante de la procedencia de la revisión en la fecha establecida, es un suceso contingente pero previsible aún a corto plazo, incluso anterior al de la data revisoria, en épocas como las actuales de inestabilidad económica, que debe ser incluida en el concepto jurídico de riesgo y ventura a cargo del contratista, porque pudo ser ponderado en el cálculo de sus previsiones que frente a la legítima aspiración de obtener beneficios, asumió el riesgo de sufrir pérdidas como consecuencia de cálculos erróneos o de la aparición de inesperadas circunstancias incidentes en la ejecución del contrato, porque éstas son las consecuencias del carácter aleatorio de este tipo de relaciones jurídicas”.

Obra-kontratueta lehengaien prezioa igotzeari buruz, zehazki petrolioaren eta haren eratorrien prezioen ohiz kanpoko igoerei buruz, eta horrek kontratistaren arrisku eta menturaren printzipioarekin eta aurreikusiezinezko arriskuaren doktrinaren bidez salbuestearekin duen loturari buruz, Auzitegi Gorenak bere iritzia eman du hainbat epaitan; besteak beste, 2006ko maiatzaren 6an, 2009ko ekainaren 16an, urriaren 27an eta azaroaren 10ean eta 2020ko irailaren 9an (guztiak ere ezlesleak). Obra-kontratu batean

asfaltozko auzilariaren prezioak igotzeari buruzko 2009ko urriaren 27ko epaian, Auzitegi Gorenak honako hau adierazi zuen:

*“(…) Debe atenderse a las circunstancias de cada contrato en discusión para concluir si se ha alterado o no de modo irrazonable ese equilibrio contractual a que más arriba hemos hecho mención. **La incidencia del incremento ha de examinarse sobre la globalidad del contrato pues un determinado incremento puede tener mayor o menor relevancia en función de la mayor o menor importancia económica del contrato** y de los distintos aspectos contemplados en el mismo. (...) Por último, respecto de la invocación de la doctrina relativa al enriquecimiento injusto, hemos de recordar, que no hay tal en el supuesto de autos, en el que se trata de un contrato regido por el principio de riesgo y ventura del contratista (...) como esta Sala ha declarado, **el solo incremento de los precios de los materiales del contrato, dados los principios por los que el mismo se rige sólo puede alcanzar trascendencia cuando se produzca un verdadero y real desequilibrio económico financiero**, que, en el presente caso y conforme acaba de señalarse, no ha quedado acreditado para la Sala de instancia. (...)”*

Aurreko guztia kontuan hartuta, ez dirudi kasu honetan kontratuaren oreka ekonomikoa berrezartzea bidezkoa denik: lege ez dago aukera hau aurreikusita eta jurisprudentziak ere- baketsua ez izateaz gain- ez ditu babestu orokortasun batean halako eskaerak, antzekotasuna izan dezaketen kasuetan.

Organo ebazlea Udaltzatza da, SPKLaren bigarren xedapen gehigarriaren baitan.”

Horrenbestez, egindako eskaera ez onartzea proposatzen da.

Gaia 2023ko urtarrilaren 10ean egindako Obrak eta Zerbitzuak Batzordean aztertu ondoren, proposamenaren aldeko diktamena eman da.

Beraz, txostenean jaso diren aurrekariak eta oinarri juridikoak kontutan harturik, eta Sektore Publikoko Kontratuen araudiaren eta toki-jardunbidearen araubideak ematen dizkion ahalmenen egikaritzan, honako akordioa hartu du Udaltzatza:

Lehena.- Ezeztea FCC MEDIO AMBIENTE, S.A. enpresak egindako zerbitzu-kontratuaren oreka ekonomikoa berrezartzeko eskaera, aurretik aipatutako arrazoiengatik.

Bigarrena.- Gaiari buruz Kontratazioko teknikariak egindako txostena atxikitzea.

Jarraian, bozkatu egin da:

	Bozka kopurua	Udal taldea/zinegotzia
Alde	9	EHBildu, EAJ/PNV
Aurka		
Abstentzia		

Aldeko 9 botorekin gaia aho batez onartu da.

II

OIARTZUNGO ZERBITZU-ANITZEKO LANDETXE UDAL ERAIKINEKO TABERNA-JATETXEA ZERBITZU-EMAKIDA BIDEZ KUDEATZEKO KONTRATAZIO ESPEDIENTEA ONARTZEA ETA HASTEAA.

Udal Kontratazioko teknikariak egindako txostenaren baitan, Oiartzungo zerbitzu anitzeko Landetxe udal eraikineko taberna-jatetxea zerbitzua kontratatzeko espedientea prestatu da. Kontratua, Hirigintza-Obra eta Zerbitzuak sailak idatzitako plegu teknikoaren arabera arautuko da, zerbitzu emakida bitartez eta 1.957.860,00 €ko balio zenbatetsia edukiko du, urteko 12.000 euroko kanona aplikatuta (500 € hilabetean kontratuaren lehen 6 hilabetetan). Epea, berriz, 2 urtekoa, urte naturaletan luzagarria, gehienez 4 urtetara iritsi arte.

Obra eta Zerbitzuak sailak goian adierazitako kontratua egitea proposatu du eta kontratuaren beharra eta egokitasuna espedientean justifikatu ditu. Horrenbestez, aipatutako kontratuaren espedientea bideratzeko beharrezkoa den hasierako dokumentazioa organo eskudunaren onespenerako jartzen da, esleipena lehiaketa aske bidez izatea proposatuz.

Horregatik guztiagatik, eta espedientean jaso diren dokumentuen baitan, eta behin aurrefiskalizazioaren ziurtagiria jasota, Obrak eta Zerbitzuak Batzordeak 2023ko urtarrilaren 10ean emandako aldeko irizpena jasota, Udalbatzak honako akordioa hartu du:

Lehena.- Oiartzungo zerbitzu anitzeko Landetxe udal eraikineko taberna-jatetxea zerbitzu emakida bidez kudeatzeko kontratuaren espedientea onartzea, jarraituko den prozedura irekia izango delarik; eta azken honi hasiera ematea. Halaber, onartzea kontratua araupetzeko baldintza ekonomiko-administratibo zehatzen agiria eta baita baldintza teknikoena ere.

Bigarrena.- Espedientea izapidetzeko premia aitortzea, SPKLaren 119. artikulua baldintzak betetzen baitira, kontratua burutzeko atzeraezinezko beharra egonik, interes publikoko arrazoiak daudelako prozedura azkartzeko. Ondorioz, espedientea premiazko prozeduraz izapidetuko da.

Hirugarrena.- Kontratazio mahaia Oiartzungo Udaleko Kontratazio Mahai iraunkorra da, honela osatua dagoena:

Lehendakaria	Agustin Lekuona Irastorza	Alkateordea	Ordezkoa	Eneritz Arbelaitz Sarasti	2. Alkateordea
Bokala	Janire Michelena Lecuona	Zinegotzia	Ordezkoa	Iñaki Arbelaitz Mitxelena	Zinegotzia
Bokala	Oihane Mallagaray Revilla	Idazkaria	Ordezkoa	Eneritz Arruti Osanbela	Giza Baliabideetako teknikaria
Bokala	Maria Jesus Otaegi Irureta	Kontu-hartzailea	Ordezkoa	Elixabete Jauregi Imaz	Diruzaina
Bokala	Amagoia Marcos Saizar	Arkitekto teknikoa	Ordezkoa	Jose Sanchez Alviz	Arkitekto teknikoa
Idazkaria	Xabier de la Mota Vazquez	Kontratazioko teknikaria	Ordezkoa	Eneritz Arruti Osanbela	Giza Baliabideetako teknikaria

Laugarrena.- Kontratuaren arduraduna izendatzea udal arkitekto teknikoa.

Bosgarrena.- Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 63. artikulua agintzen duenez, kontratu honen lizitazio-prozedura burutzeko beharrezkoa den dokumentazioa publikatzea.

Seigarrena.- Kontratu honen iragarkia Udal Kontratazaile Profilean argitaratzea eta 15 eguneko epea ematea proposamenak aurkezteko.

Jarraian, bozkatu egin da:

	Bozka kopurua	Udal taldea/zinegotzia
Alde	9	EHBildu, EAJ/PNV
Aurka		
Abstentzioa		

Aldeko 9 botorekin gaia aho batez onartu da.

Eta beste aztergairik ezean, lehendakariak amaitutzat eman du batzarra, 9:00ak direnean. Idazkariak batzarrari dagokion agiri hau idatzi eta alkateak irakurri eta ontzat eman ondoren, biek izenpetu dute, bat etorritik Toki Erakundearen Antolamendu, Jardunbide eta Araubideari buruz indarrean dagoen Erregelamenduaren 110.2 artikuluan agindutakoarekin. Eta horren guztiaren fede, nik, idazkaria naizen honek, ematen dut.

Alkatea

Idazkaria

Elektronikoki sinatutako agiria

Egiaztapen Kode Segurua/Código Seguro de Verificación: **ESKU08e53bf3-e3c3-47f0-9a41-2ffd04d12272**

Dokumentu elektronikoko honen paperezko kopiaren osotasuna eta sinadura egiaztatzeke, sar ezazu egiaztapen kode segurua egoitza elektronikoan:
<https://uzt.gipuzkoa.eus?De=06310>

Compruebe la integridad y firma de la copia en papel de este documento electrónico, introduciendo el código seguro de verificación en la sede electrónica: **<https://uzt.gipuzkoa.eus?De=06310>**

Sinaduren laburpena / Resumen de firmas

Titulua / Título:

2023ID370001-Akta/Akta (OIARTZUNGO UDALA)